Dosarul nr. 2i-390-1/18

H O T Ă R Î R E
În numele legii

12 februarie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul central)
Instanţa de insolvabilitate compusă din:
preşedintele şedinţei, judecătorul Arhip Alexandru
grefierul Aculov Vladlena

a examinat în ședință publică, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul companiei de asigurări „EUROASIG GRUP" societate pe acțiuni în procedura falimentului, Litr Ana împotriva lui ***** cu privire la atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului,

a c o n s t a t a t :

În procedura Judecătoriei Chișinău (sediul central) se află spre examinare cauza de insolvabilitate intentată în privința companiei de asigurări „EUROASIG GRUP" societate pe acțiuni (în continuare C.A. „EUROASIG GRUP" S.A.) în procedura de faliment.

La data de 09 septembrie 2016, administratorul insolvabilității C.A. „EUROASIG GRUP" S.A., Litr Ana a depus în adresa Curții de Apel Chișinău cererea împotriva lui Lăcătuș Ion, Profir Octavian, Profir Lucia, Coroi Elvira, Ciorba Liuba și a lui Mutu Vitalie cu privire la atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului.

În motivarea acesteia a invocat faptul că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2014, s-a intentat procesul de insolvabilitate față de C.A. „EUROASIG GRUP" S.A., iar în calitate de administrator al procesului de insolvabilitate a fost desemnată administratorul autorizat Litr Ana.

Susține că, în procesul de insolvabilitate derulat în privința societății debitoare au fost validate creanțe în sumă totală de 44 392 188,23 lei.

Având în vedere că debitorul nu dispune de bunuri suficiente care ar putea fi valorificate în vederea stingerii integrale a creanțelor validate, unica modalitate de stingere a creanțelor creditorilor este atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului.

Astfel, la data de 14 martie 2016, comitetul creditorilor C.A. „EUROASIG GRUP" S.A., a decis de a obliga administratorul insolvabilității să depună în instanța de insolvabilitate cererea privind atragerea la răspundere a organelor de conducere ale debitorului.

Enunță că, potrivit datelor din Registrul de Stat al persoanelor juridice, administratorul și membrii organelor de conducere a C.A. „EUROASIG GRUP" S.A., sunt: Lăcătuș Ion - director general; Profir Octavian – vice director general; Coroi Elvira – acționar, director financiar; Profir Lucia – acționar; Ciorba Liuba – contabil șef; Mutu Vitalie – contabil.

În materia faptelor ilicite ca temei de atragere la răspundere subsidiară a pârâților Lăcătuș Ion, Profir Octavian, Profir Lucia, Coroi Elvira, Ciorba Liuba și a lui Mutu Vitalie invocă întrunirea circumstanțelor prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. e) și i) din Legea insolvabilității nr.

149 din 29.06.2012 (*în vigoare la data apariției raportului juridic litigios – 09 septembrie 2016*), și anume: ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei; comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietăţii debitorului.

Astfel, remarcă faptul că, în ultimii ani de activitate ai debitorului, membrii organelor de conducere au dus o politică managerială lipsită de raționalitate, manifestând o atitudine și un comportament iresponsabil față de angajați și clienții săi. Aceste acțiuni au avut un impact negativ asupra activității companiei, determinând prejudicierea activelor acesteia.

Totodată, susține faptul că, din cauza lipsei unui profit acceptabil pentru continuarea activității, debitorul nu a fost în stare să achite datoria față de creditor, astfel datoriile majorându-se iar activele companiei s-au micșorat.

De asemenea, reține că, pe parcursul derulării procesului de insolvabilitate membrii organelor de conducere ale debitorului nu s-au conformat cerințelor înaintate de administratorul insolvabilității și n-au prezentat la prima cerere informațiile și documentele relevante activității curente.

În lipsa documentelor contabile, administratorul insolvabilității a întâmpinat dificultăți în identificarea și valorificarea masei debitoare, afectând astfel executarea creanțelor creditorilor.

În temeiul art. 1, art. 39, art. 42, art. 43, art. 247 alin. (1), art. 248 alin. (1) lit. e) și i) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, (*în vigoare la data apariției raportului juridic litigios – 09 septembrie 2016*), art. 174, art. 175 și art. 176 din Codul de procedură civilă, solicită atragerea la răspundere subsidiară a pârților ***** cu încasarea în mod solidar din contul acestora a sumei de 44 392 188,23 lei în contul masei debitoare a C.A. „EUROASIG GRUP” S.A.

În ședința de judecată, avocatul Popila Angela în interesele lichidatorului C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., Litr Ana a solicitat admiterea cererii pe motivele de fapt și de drept invocate în aceasta.

În ședința de judecată, avocatul Iorga Iulian în interesele pârâților Coroi Elvira și Lăcătuș Ion a solicitat respingerea cererii ca fiind neîntemeiată.

Prin referința depusă, cu referire la argumentul administratorului insolvabilității precum că, C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., a devenit insolvabilă datorită acțiunilor membrilor organelor de conducere și aceștia portă răspundere în temeiul art. 248 alin. (1) lit. e) și i) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, menționează următoarele.

În anul 2008 acționarii C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., ***** au achiziționat C.A. „DASC PLUS” S.R.L., care ulterior a fost redenumită C.A. „EUROASIG GRUP” S.A. La acel moment conform indicatorilor financiari era pe locul 33 (ultimul loc) de pe piața de asigurări din Republica Moldova. Iar datorită implementării unor strategii de activitate, planuri de afaceri, măsuri și tehnici manageriale, precum și respectarea cu strictețe a cadrului legal, etc., respectiva companie în anul 2011 a intrat în top 5 asigurători ai pieței autohtone, fapt confirmat prin statistica oficială din perioada respectivă.

Cu referire la argumentul invocat de lichidatorul C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., Litr Ana precum că, pârâții au ținut o contabilitate contrar prevederilor legale, menționează că, începând cu anul 2008 și până în anul 2013, în cadrul companiei au fost efectuate de către instituțiile statului peste 30 de controale. În toată această perioadă, nu s-a stabilit abateri sau încălcări a legislației și nu s-a menționat în actele de control faptul că contabilitatea C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., se ținea contrar prevederilor legale.

Cu referire la argumentul invocat de lichidatorul C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., Litr Ana precum că, pârâții au contribuit la dispariția documentelor contabile și a activelor companiei, invocă că, pe parcursul activității a 6 ani din culpa sau vinovăția directă a acționarilor sau managerului general al companiei n-au fost atestate acțiuni sau omisiuni îndreptate spre dispariția documentelor contabile sau a activelor companiei.

Însă, evidențiază faptul că, începând cu anul 2013 perioada în care Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare – CNPF), a aplicat nelegal procedura de redresare financiară asupra C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., perioada în care managerul și acționarii nu mai puteau acționat independent, s-a ridicat neîntemeiat de pe conturile debitorului suma de 1,8 milioane lei de către B.C. „MOLDINCONBANK” S.A., iar ulterior în perioada de observație a debitorului (octombrie – noiembrie 2013), executorul judecătoresc Bezede Vladimir a ridicat suma de 2,7 milioane lei.

Astfel, în circumstanțele descrise supra, conchide că, organelor de conducere al debitorului nu le poate fi imputat de reclamant că sunt vinovate de acte și fapte pe care nu le-au comis nici în perioada anilor 2011-2012 (2 ani până la declanșarea insolvabilității), nici în perioada 2013 – 2014 (perioada când organele de conducere au fost înlăturate oficial de la administrarea companiei de către CNPF în perioada redresării financiare și de către instanța de judecată odată cu intentarea procesului de insolvabilitate).

Cu referire la argumentul invocat de lichidatorul C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., Litr Ana precum că, pârâții au comis alte acțiuni care au adus daune considerabile debitorului, menționează faptul că, pârâtul Lăcătuș Ion pe parcursul a 6 ani în calitate de manager general al debitorului, fiind coproprietar a 50 %, deținute de soția sa – Coroi Elvira, a activat eficient și responsabil, a urmărit permanent creșterea cifrei de afaceri, maximizarea profiturilor financiare, capitalizarea permanentă a activelor companiei (în anul 2008 avea active de 2,4 milioane lei, iar în anul 2013 – 44 milioane lei).

Susține că, în toată această perioada s-a urmărit scopul de a salva proprietatea companiei și nu a permite să fie preluată și distrusă de persoane terțe, fapt ce se confirmă prin toate înscrisurile și demersurile anexate la materialele cauzei, motiv pentru care nicidecum nu poate fi invocat faptul că, au fost comise acțiuni care au adus daune considerabile proprietății debitorului.

Cu referire la argumentul invocat de lichidatorul C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., Litr Ana precum că, pârâții au dus o politică irațională însoțită de o atitudine și un comportament iresponsabil față de angajații și clienții săi, ceea ce a influențat negativ activitatea companiei, în acest fel prejudiciind activele companiei, menționează următoarele.

Datorită strategiilor implementate, planuri de acțiuni anuale, politici bine structurate, managementul companiei a reușit să adune o echipă de angajați profesioniști. Prin politica de separare pe sectoare conform organigramei, competențe clar stabilite, treninguri gratuite, pachete salariale și sisteme de bonificare, grijă și ajutor solidar, s-a reușit ca angajații anual să aducă plus valoare companiei, de ex: lansarea de noi produse de asigurare, deschiderea de noi reprezentanțe și filiale, realizarea de noi parteneriate precum și menținerea și majorarea portofoliului de clienți. În acest sens în anul 2008 compania avea 120 de clienți, iar în anul 2013 peste 45 mii de clienți.

Prin urmare, având în vedere faptul că, C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., avea angajați profesioniști, precum și datorită serviciilor de calitate, clienților fideli, compania își mărea cifra de afaceri anual, realiza profituri financiare și capitaliza activele permanent.

Cu referire la argumentul invocat de lichidatorul C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., Litr Ana precum că, din cauza lipsei unui profit acceptabil pentru continuarea activității, debitorul nu a fost în stare de a achita datoriile față de creditori, acestea majorându-se, iar activele

societății micșorându-se”, invocă faptul că, datoriile debitorului nu s-au majorat din cauza organelor de conducere ale debitorului, dar din cauza inacțiunilor CNPF în perioada redresării financiare (aprilie – noiembrie 2013), iar activele societății s-au micșorat din cauza inacțiunilor CNPF (1,8 milioane lei – B.C. „MOLDINDCONBANK” S.A.), precum și a inacțiunilor administratorilor autorizați Fortună Radu și Litr Ana (executorul judecătoresc Bezedea Vladimir – 2,7 milioane de lei), care au fost sustrași de pe contul debitorului.

În acest sens, evidențiază faptul că, în perioada anului 2012, timp de 6 luni conducerea C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., a prezentat în adresa CNPF demersuri, scrisori, note informative prin care a atenționat creșterea volumului de obligații ca urmare a stopării operaționale și acumularea de noi datorii pe cheltuielile generale și administrare, care împovărau și agravau soluția de redresare financiară operativă. Totodată, au fost prezentate 2 planuri de remediere a situației și financiar, s-a prezentat setul de documente pentru atragerea unui investitor care a manifestat interesul să intervină pentru majorarea capitalul financiar și să deblocheze situația creată de CNPF, însă aceștia au lăsat fără răspuns și n-au adoptat nici o decizie în acest sens. La fel, s-au demarat procese de judecată împotriva CNPF cu privire la anularea hotărârii ilegale, s-a atenționat organele statale despre acțiunile săvârșite ilegal în adresa C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., și că Republica Moldova ca stat va achita daune considerabile acționarilor debitorului.

Prin urmare, în contextul celor menționate supra, notează că, instituția redresării financiare este un instrument de prudență îndreptat spre salvarea asiguratorului, iar CNPF prin acțiunile iresponsabile nu a dorit să dea curs eforturilor și planurilor financiare depuse de acționari în scopul reluării activității și salvării agentului economic C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., dar a urmărit falimentarea controlată a agentului economic.

Cu referire la argumentul invocat de lichidatorul C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., Litr Ana precum că, „pârâții nu s-au conformat cerințelor înaintat de administratorul insolvabilității și nu a prezentat la prima cerere informațiile și documentele relevante activității curente a societății debitoare”, evidențiază următoarele circumstanțe.

În acest sens, susține că imediat după intentarea procesului de insolvabilitate și după înlăturarea pârâtului Lăcătuș Ion de la administrarea companiei, la solicitarea primului administrator autorizat Fortuna Radu a fost pus la dispoziție actele în original și ștampila de bază a companiei.

Ulterior, când a fost desemnat administrator provizoriu dna Litr Ana, toată documentația financiar și actele contabile au fost coborâte de la etajul 2 al clădirii în subsolul. Acolo se aflau 4 calculatoare, 6 membri ai colectivului care în baza dosarelor de judecată, regres și de daune au eliberat timp de 8 luni în scris și în formă oficială tuturor clienților informația despre creanță din baza de date, care ulterior era prezentată în instanța de insolvabilitate.

Astfel, evidențiază faptul că, din luna noiembrie 2013 și până la sfârșitul lunii februarie 2014, noul administrator Ala Litr nu s-a prezentat la oficiul central și nu a solicitat careva acte sau informații în acest sens. Ulterior, aceasta s-a prezenta la oficiu și în prezența lui Profir Octavian, Mutu Vitalie, Guranda Alexandru, Coroi Elvira și a lui Lăcătuș Ion s-au prezentat calculatoarele și sutele de mape unde se afla stocată informația despre contabilitate. Respectiva informație urma a fi ridicată în baza actului de primire-predare, însă din motivul volumului mare de informație s-a decis că actele în cauză vor fi ridicate sub formă de mape. Prin urmare, calculatoarele și mapele cu actele contabile au rămas în acel birou iar cheia a fost înmânată dnei Litr Ana.

Cu referire la argumentul invocat de lichidatorul C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., Litr Ana precum că, „din cauza administrării defectuoase şi iresponsabile din partea organelor de conducere a debitorului, respectiva societate a devenit insolvabilă”, susține că, nu s-au prezentat care acțiuni sau inacțiuni s-a manifestat prin administrarea defectuoasă și care anume sunt acțiunile iresponsabile. Totodată, nu este reflectat raportul de cauzalitate „cauza-efect” între administrarea defectuoasă și iresponsabilă și survenirea insolvabilității debitorului.

În privința criticilor respective, evidențiază faptul că, din aproximativ 45 mii de clienți, 12 mii erau instituții de stat și companii private, inclusiv cu investiții străine, care pe parcursul a 6 ani de activitate erau clienți fideli, și anume datorită abordării corecte a managementului și a salariaților, datorită tratării cu responsabilitate a tuturor chestiunilor legate de protecția de asigurări. Astfel, nu poate fi invocat faptul că, din cauza organelor de conducere ale debitorului C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., a devenit insolvabilă, în situația în care din anul 2008 până în aprilie 2013, compania nu s-a aflat niciodată în incapacitate de plată sau într-o situație de insolvabilitate prevăzută de Legea insolvabilității.

Prin urmare, având în vedere cumulul de circumstanțe descris *supra*, conchide că, argumentele invocate de lichidatorul Litr Ana sunt declarative, nu corespund realității, totodată reclamanta nu a executat sarcina probațiunii ce-i revine conform prevederilor art. 118 din Codul de procedură civilă, motiv pentru care solicit respingerea cererii ca fiind neîntemeiată.

În ședința de judecată, pârâtul Lăcătuș Ion a susținut poziția expusă de reprezentantul său.

În ședința de judecată, avocatul Cernolev Ion în interesele pârâtei Profir Lucia a susținut referința depusă și a solicitat respingerea cererii ca fiind neîntemeiată.

Prin referința depusă a menționat faptul că, respectiva cererea este una formală, lipsită de argumente și probe concludente. Administratorul insolvabilității nu a demonstrat existența celor patru condiții necesare pentru a stabili vinovăția și atragerea la răspundere subsidiară a pârâtei Profir Lucia.

Comunică faptul că, în cererea depusă se face referire la datele din Registrul persoanelor juridice, fără a fi anexat un asemenea extras la materialele cauzei care să confirme funcțiile deținute de pârâții în cadrul C.A. „EUROASIG GRUP” S.A.

Totodată, susține că, pârâta Profir Lucia nu deținea dreptul de reprezentare a debitorului, iar reclamanta nu a prezentat dovezi privind acțiunile sau inacțiunile acesteia care ar fi contribuit la apariția stării de insolvabilitate a debitorului sau care ar fi influențat politica companiei C.A. „EUROASIG GRUP” S.A.

Mai mult ca atât, administratorul insolvabilității nu a prezentat probe care să demonstreze cu certitudine existența faptelor ilicite comise de Profir Lucia prin ducerea unei politici iraționale a companiei, însoțită de o atitudinea și un comportament iresponsabil față de angajați și clienți, având în vedere lipsa probelor ce ara atesta cert momentul intrării în incapacitate de plată a debitorului insolvabil și majorarea obligațiilor până la înaintarea cererii introductive.

Consideră relevante argumentele expuse în raportul nr. CA-160 din 17 noiembrie 2020, a Comisiei Parlamentare de anchetă pentru investigarea tuturor circumstanțelor – preluării forțate (atac de tip raider) a acțiunilor băncilor comerciale, companiilor de asigurări/reasigurări din Republica Moldova, exercitată în perioada anilor 2010-2012.

Potrivit raportului, Comisia a constatat că, în iunie 2012 a avut loc un atac de tip raider și o tentativă de preluare a afacerii C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., care genera fluxuri financiare în creștere, profituri anuale, active, cotă de piață, portofoliu de investiții și potențial de creștere.

În acest context evidențiază faptul că, în aprilie-octombrie 2013, s-a urmărit oprirea definitivă a activității și distrugerea afacerii C.A. „EUROASIG GRUP” S.A.,. În temeiul hotărârii nr. 19/01 din 22.04.2013 adoptată de Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare – CNPF) cât și a altor hotărârii intermediare s-a oprit subit și a fost paralizată activitatea antreprenorială și investițională a companiei, (faza a doua a atacului de tip raider).

Astfel, în pofida faptului că debitorul nu se afla în incapacitate de plată sau în stare de insolvabilitate, s-a urmărit scopul de a distruge intenționat respectiva afacere, fapt constat și reținut de Comisia Parlamentară.

Mai notează și faptul că, administrația și acționarii C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., au prezentat mai multe planuri de remediere financiară, însă CNPF nu a permis implementarea lor, în ciuda avizelor pozitive și a faptului că debitorul nu avea datorii la bugetul de stat.

Prin urmare, afirmațiile administratorului insolvabilității precum că, C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., a intrat în insolvabilitate datorită acțiunilor irațională ale organelor de conducere a debitorului, sunt combătute prin probele prezentate în referința depusă de Lăcătuș Ion și prin concluziile Comisie Parlamentare expuse în raportul nr. CA-160 din 17.11.2020.

Cât despre argumentul administratorului insolvabilității precum că, membrii organelor de conducere ale debitorului n-au prezentat la prima cerere informațiile și documentele relevante activității curente, atrage atenția asupra faptul că, nici o probă în acest sens nu a fost prezentată la materialele cauzei. Or, aceasta urma să prezinte ce acțiuni au fost întreprinse pentru a obține actele contabile precum și dacă a solicitat instanței obligarea organelor de conducere să prezinte aceste informații, fapt ce la caz nu se atestă.

În continuare cu referire la temeiul invocat de administratorul insolvabilității prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, susține că norma respectivă este aplicabilă în situația în care insolvabilitatea debitorului a survenit din motivul ținerii unei contabilități fictive sau contrar prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire. Totodată, este primordială și legătura de cauzalitate între acțiunile descrise și survenirea insolvabilității debitorului, fapt ce nu a fost probat de reclamant în prezenta speță.

Mai mult ca atât nici existența faptelor ilicite comise de Profir Lucia sau alte persoane care ar fi comis alte acțiuni care au adus daune proprietății debitorului, temei prevăzut art. 248 alin. (1) lit. i) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, n-au fost stabilite de deponentul cererii, or probe în acest sens nu sau prezentat.

Prin urmare, menținează faptul că, răspunderea subsidiară nu este operantă în cazurile în care pasivul nu poate fi acoperit, ci doar atunci când se demonstrează că prin acțiunea culpabilă și intenționată, subiecții vizați au cauzat starea de insolvabilitate prin săvârșirea vreuneia din faptele expres și limitativ enumerate la art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, precum și a căror consecințe s-au materializat prin crearea, menținerea sau aprofundarea stării de insolvabilitate, fiind necesar de a proba întrunirea cumulativă a condițiilor pentru atragerea răspunderii juridico-civile.

Astfel, în circumstanțele descrise supra, conchide că, cererea depusă de lichidatorul C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., Litr Ana este neîntemeiată și fără suport probatoriu, motiv pentru care solicită respingerea acesteia.

În ședința de judecată pârâții Profir Octavian, Ciorbă Liuba și Mutu Vitalie fiind citați legal, despre data, ora și locul examinării cauzei nu s-au prezentat și n-au comunicat instanței motivele neprezentării (vol. IV, f.d. 185-190).

Audiind explicațiile participanților la proces, examinând actele cauzei, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia că, cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul companiei de asigurări „EUROASIG GRUP" societate pe acțiuni în procedura falimentului, Litr Ana împotriva lui ** cu privire la atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele motive.***

În ședința de judecată s-a constatat și din actele cauzei rezultă că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2014, s-a admis cererea introductivă depusă de Comisia Națională a Pieței Financiare. S-a constat insolvabilitatea C.A. „EUROASIG GRUP" S.A., și s-a intentat procesul de insolvabilitate față de debitor. S-a respins obiecțiile formulate în referința C.A. „EUROASIG GRUP" S.A., și s-a desemnat administratorul autorizat Litr Ana în calitate de administrator al procesului de insolvabilitate cu exercitarea atribuțiilor prevăzute de Legea insolvabilității. S-a împuternicit administratorul insolvabilității să preia în posesiune și administrare inclusiv prin executare silită, bunurile ce aparțin masei debitoare (vol. I, f.d. 20).

Invocând insuficiența masei debitoare din contul căreia să fie satisfăcute creanțele validate împotriva patrimoniului societății debitoare, la data de 09 septembrie 2016, lichidatorul C.A. „EUROASIG GRUP" S.A., Litr Ana a depus în adresa Curții de Apel Chișinău, cerere împotriva lui Lăcătuș Ion, Profir Octavian, Profir Lucia, Coroi Elvira, Ciorba Liuba și a lui Mutu Vitalie cu privire la atragerea la răspundere subsidiară și încasarea în mod solidar din contul acestora în contul masei debitoare a C.A. „EUROASIG GRUP" S.A., datoria debitorului insolvabil față de creditori în sumă totală de 44 392 188,23 lei.

Reieșind din obiectul cererii examinate instanța de insolvabilitate menționează că, conform art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în cazul insolvabilităţii debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului (insolvabilitate intenţionată), aceştia poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori în măsura în care bunurile debitorului sînt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.

Conform art. 247 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii. Prevederile alin.(1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Din cererea cu privire la atragerea la răspunderea subsidiară depusă de către lichidatorul societății debitoare rezultă că, acesta i-a identificat pe *****, în calitate de persoane în raport cu care urmează să fie antrenată răspunderea subsidiară pentru creanțele neacoperite de masa debitoare a societății insolvabile.

Administratorul autorizat a stabilit cercul subiecților raportului material litigios prin raportarea componenței membrilor organelor de conducere ale debitorului la momentul intentării procesului de insolvabilitate în privința C.A. „EUROASIG GRUP" S.A. După cum indică deponenta acțiunii, potrivit informației din Registrul de stat al persoanelor juridice, sunt înregistrați: în calitate de director general - Lăcătuș Ion; vice director general - Profir Octavian;

acționar, director financiar - Coroi Elvira; acționar - Profir Lucia; contabil șef - Ciorba Liuba; contabil - Mutu Vitalie.

Se evidențiază că, întrunirea calității de subiect al raportului material litigios în prezenta speță nu prezumă în mod obligatoriu antrenarea răspunderii subsidiare în modul solicitat. Astfel, o atare acțiune este condiționată de prezența tuturor circumstanțelor stipulate prin lege, motiv pentru care se menționează următoarele.

Conform art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni:

a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;

b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;

c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului;

d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate;

e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;

f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14; i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Instanţa de insolvabilitate remarcă faptul că, tragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului nu operează în mod automat, ci urmează ca administratorul insolvabilităţii/lichidatorului să probeze, conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, iar instanţa să constate acţiunile pârâților enumerate la lit. a) - i) care ar fi dus la apariţia stării de insolvabilitate a debitorului, precum şi imputabilitatea acestor acţiuni anume lor.

Conform art. 1398 alin. (1) din Codul civil (în vigoare la data apariției raportului juridic litigios), cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Reieșind din sensul normelor legale precitate se denotă că, legislația civilă statuează vizavi de apariția obligației de reparare a prejudiciilor cauzate urmare a unei fapte ilicite. Norma generală în baza căreia se realizează acest fapt este cuprinsă în art. 1398 din Codul civil și impune întrunirea următoarelor elemente ale delictului civil: existența prejudiciului, a faptei ilicite, a legăturii cauzale dintre prejudiciul invocat și fapta ilicită, vinovăția.

În materia prejudiciului, deponentul cererii cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a invocat existența acestuia ca fiind format din suma totală de 44 392 188,23 lei, care reprezintă creanțele validate în cadrul procesului de insolvabilitate al C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., ce nu pot fi acoperite din masa debitoare. Mărimea creanțelor validate împotriva patrimoniului societății debitoare a fost probată prin tabelul definitiv consolidat al creanțelor la situația din 01 iulie 2025 (vol. I, f.d. 22-38).

În materia faptelor ilicite ca temei de atragere la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului, prin cererea depusă lichidatorul Litr Ana a invocat întrunirea circumstanțelor prevăzute la art. 248 alin. (1) lit. e) și i) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, *(versiune în vigoare din data 16.09.16),* adică:

- ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;
- comiterea altor acţiuni care au adus daune proprietăţii debitorului.

Cu referire la temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Cu referire la argumentele invocate în cerere în susținerea temeiului de atragere la răspundere subsidiară prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, instanța de insolvabilitate menționează că, temeiul respectiv de atragere la răspundere subsidiară stabilește posibilitatea atragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale societății debitoare, precum și a oricărei alte persoane, care i-au cauzat insolvabilitatea, prin una din următoarele acțiuni alternative:

1. ținerea unei contabilități fictive;
2. ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii;
3. contribuirea la dispariția documentelor contabile;
4. contribuirea la dispariția documentelor de constituire.

Prin ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, pot fi înțelese acțiuni care încalcă reglementările contabile în vigoare – reglementări care conțin dispoziții exprese în privința cerințelor unice și a mecanismului de reglementare a contabilității și raportării financiare în Republica Moldova.

Instanța notează că, pentru a putea reține temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 pentru a angaja răspunderea subsidiară a lui *****, urmează să se constate fapta săvârșită de către aceștia, materializată prin una din acțiunile menționate la pct. 1 – 4.

Instanța reiterează că, în susținerea temeiului respectiv de atragere la răspundere subsidiară deponentul cererii a menționat că, membrii organelor de conducere ale debitorului nu s-au conformat cerințelor înaintate de administratorul insolvabilității și n-au prezentat la prima cerere actele contabile ale debitorului și alte informații relevante activității curente a societății debitoare. Iar, în condițiile în care pârâții nu au predat documentele contabile ale debitorului, administratorul insolvabilității a întâmpinat dificultăți întru identificarea și valorificarea masei debitoare, în vederea stingerii creanțelor creditorilor.

Contrar obligației probațiunii în judecată, lichidatorul C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., Litr Ana nu a prezentat probe din care s-ar constata faptul că, pârâții a fost informați despre obligativitatea prezentării evidenței contabile a întreprinderii sau refuzul neîntemeiat al acestora de a se conforma cerințelor înaintate, precum și ce acțiuni a întreprins lichidatorul întru obținerea acestora. Or, în executarea obligației de a dovedi circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale - obligație ce se incubă reclamantului prin prisma art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, lichidatorul s-a rezumat la invocarea argumentelor, fără a prezenta careva probe în acest sens.

Totodată, instanța evidențiază faptul că, argumentele invocate de lichidatorul C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., Litr Ana în susținerea cererii nu se circumscriu în categoria faptelor

ce pot fi încadrate ca fiind acțiuni de ţinere a unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, de contribuire la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire.

Astfel, prin omisiunile invocate instanța de insolvabilitate nu a determinat existența faptei ilicite, vinovăția lui ***** în cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului, precum și legătura cauzală dintre prejudiciul invocat și fapta ilicită pretins a fi comisă de către ultimii în baza temeiului răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale C.A. „EUROASIG GRUP" S.A., prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Instanța notează că, existența legăturii cauzale dintre prejudiciu și faptă ilicită invocată este obligatorie, în contextul în care prejudiciul urmează a fi reparat în cazul și în măsura în care se constată consecință directă a faptei ilicite săvârșite de către pârâți.

Prin urmare, se menționează că, circumstanțele invocate nu au fost probate în mod convingător, astfel va fi respinsă solicitarea cu privire la atragerea la răspundere subsidiară în temeiul art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Cu referire la temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. i) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 – comiterea altor acțiuni care au adus daune considerabile proprietății debitoare.

Instanța reiterează că, în susținerea temeiului respectiv de atragere la răspundere subsidiară deponentul cererii a menționat că, membrii organelor de conducere ale debitorului pe parcursul ultimilor ani de activitate au dus o politică irațională însoțită de o atitudine iresponsabilă față de angajați și clienți săi, fapt ce a influențat negativ activitatea companiei, prejudiciind activele acesteia.

Lecturând minuțios cererea de atragere la răspundere subsidiară cât și înscrisurile anexate, instanța atestă faptul că, lichidatorul C.A. „EUROASIG GRUP" S.A., Litr Ana nu a prezentat probe care să dovedească cu certitudine existența faptelor ilicite comise de pârâții ***** prin ducerea unei politici irațională însoțită de un comportament iresponsabil față de angajați și clienți societății debitoare.

Prin urmare, sarcina probațiunii în sensul descris i se incubă deponentului cererii privind atragerea la răspundere subsidiară, deoarece în conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Importanța probațiunii este una semnificativă, deoarece răspunderea subsidiară, ca specie a răspunderii delictuale civile, nu poate opera din oficiu și nici nu poate fi prezumată în baza unor argumente invocate de către participanții la proces.

Reieşind din situaţia de fapt enunţată, se concluzionează că, solicitarea de atragere la răspundere subsidiară a pârâților în baza art. 248 alin. (1) lit. i) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, nu este dovedită, nefiind anexate probe întru susținerea circumstanțelor invocate în cererea de atragere la răspundere subsidiară în acest sens.

În consecință, instanța constată neîntrunirea temeiului de atragere la răspundere subsidiară a pârâților prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. i) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

După analiza faptelor ilicite imputate pârâților și stabilirea lipsei întrunirii acestora instanța notează că, existența legăturii cauzale dintre prejudiciul pretins în sumă de 44 392 188,23 lei și faptele ilicite invocate este obligatorie, în contextul în care prejudiciul pretins de reclamant poate fi reparat în cazul și în măsura în care este consecință directă a faptelor ilicite săvârșite de către pârâți.

Iar, vinovăția reprezintă atitudinea psihică a autorului faptei ilicite în raport cu fapta respectivă şi urmările pe care aceasta le produce. Vinovăția poate fi săvârșită cu intenție sau din imprudență.

Cu referire la acestea din urmă elemente ale delictului civil se reține că, conform art. 2022 alin. (1) din Codul civil, se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecința faptei acelei persoane ori consecința izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.

Conform art. 20 alin. (1), (2) din Codul civil, dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvîrșită cu vinovăție sub forma intenției sau imprudenței. Fapta este săvîrșită cu intenție dacă persoana care a săvîrșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau a admis, în mod conștient, survenirea acestor urmări.

Instanța apreciază că, lipsa cel puțin a unei fapte ilicite săvârșite de către pârâți în calitate de membri al organelor de conducere a C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., face imposibilă stabilirea legăturii cauzale și vinovăției în modul enunțat.

Concluzionând, instanța apreciază cererea depusă de lichidatorul C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., în procedura falimentului, Litr Ana împotriva lui Lăcătuș Ion, Profir Octavian, Profir Lucia, Coroi Elvira, Ciorba Liuba și a lui Mutu Vitalie cu privire la atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului ca fiind neîntemeiată, urmând să o respingă integral.

În conformitate cu art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

La depunerea cererii cu privire la atragerea la răspundere subsidiară, lichidatorul C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., în procedura falimentului, Litr Ana nu a achitat taxa de stat, în virtutea prevederilor art. 86 alin. (2) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanţa de judecată a acţiunilor de urmărire a creanţelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanţiilor acordate, a tranzacţiilor încheiate şi a actelor de transfer de proprietate, precum şi la atacarea hotărîrilor judecătoreşti adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai tîrziu de 6 luni din data adoptării de către instanţa de judecată a hotărîrii.

În conformitate cu art. 98 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în caz de respingere a acţiunii, cheltuielile de judecare a cauzei suportate de instanţă, precum şi taxa de stat, se încasează la buget de la reclamant dacă acesta nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Iar, conform art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil, se încasează taxa de stat în cuantum de 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puţin de 270 lei şi nu mai mult de 50 000 lei de la persoanele juridice.

Dată fiind soluția privind respingerea cererii cu privire la atragerea la răspundere subsidiară și amânarea plății taxei de stat la depunere, instanța de insolvabilitate determină necesitatea încasării în termen de până la 6 luni de la data adoptării prezentei hotărâri, din contul C.A. „EUROASIG GRUP” S.A., în procedura falimentului simplificat, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 50000 lei, calculată proporțional pretențiilor respinse.

În conformitate cu art. 5 și art. 248 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, conform prevederilor art. 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de insolvabilitate,

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul companiei de asigurări „EUROASIG GRUP” societate pe acțiuni în procedura falimentului, Litr Ana împotriva lui ***** cu privire la atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, ca fiind neîntemeiată.

Se încasează nu mai târziu de 6 luni de la data adoptării prezentei hotărâri, din contul companiei de asigurări „EUROASIG GRUP” societate pe acțiuni în procedura falimentului, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 50000 (cinci zeci mii) lei.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile din data pronunțării, prin intermediul instanței emitente.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul **Arhip Alexandru**